

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 1Csp/12/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821202873
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Majerníková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2022:7821202873.2

Uznesenie

Okresný súd Rožňava v spore žalobcov: v 1. rade G. C., T. XX.XX.XXXX, v 2. rade J. C., T. X.X.XXXX, obaja bytom Ž.Č. XXX, XXX XX C., obaja zastúpení Mgr. Ivicou Štigitz, advokátkou so sídlom Šafárikova 14, 048 01 Rožňava, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Z a k a z u j e zamestnávateľovi U. S. Steel Košice, s.r.o., so sídlom Vstupný areál U. S. Steel, 044 54 Košice, IČO: 36 199 222, v y k o n á v a ť z r á ž k y zo mzdy žalobcu v 1. rade v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. 8243683891 zo dňa 21.5.2008, a to do právoplatného skončenia sporu vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobca v 1. rade sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 12.10.2021 domáha, aby súd zakázal zamestnávateľovi U.S.Steel Košice s.r.o., Vstupný areál U.S.Steel, Košice, vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu v 1. rade v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. 8243683891 zo dňa 21.5.2008, a to až do právoplatného skončenia vo veci samej. Súčasne požaduje náhradu trov konania.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a žalobu vo veci samej žalobcovia odôvodnili tým, že dňa 21.05.2008 uzavreli s pôvodným veriteľom (Poštová banka a.s.) zmluvu o úvere č. 8243683891, na základe ktorej veriteľ poskytol žalobcom sumu 8.298,47 EUR za účelom renovácie a rekonštrukcie bytu. Úver sa žalobcovia zaviazali splácať v mesačných splátkach vo výške 121,98 EUR v počte 120 splátok, so začiatkom splácania dňa 15.06.2008 a s posledným dňom 15.05.2018. Podľa zmluvy im veriteľ neoznámil, akú konečnú sumu majú zaplatiť. Podľa výpočtu na stránke www.fininfo.sk po zadaní príslušných údajov, výsledná suma, ktorú mali v zmysle zmluvy uhradiť, predstavuje 14.637,60 EUR. Listom zo dňa 01.04.2011 oznámil pôvodný veriteľ, že pohľadávku zo zmluvy postupuje na postupníka a nového veriteľa BOSSNUT INVESTMENT LIMITED so sídlom na Cypre, s tým, že výška pohľadávky ku dňu postúpenia je 10.040,26 EUR. Listom zo dňa 01.04.2011 oznámil uvedený veriteľ postúpenie pohľadávky na PRO CIVITAS s.r.o. (10.040,26 EUR) a následne na subjekt BENCONT COLLECTION, a.s.. Žalobcovia poukázali na to, že žalovaný zaslal zamestnávateľovi žalobcu 1/ dohodu o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej došlo v období od 11/2012 do 09/2021 k zrážkam zo mzdy žalobcu 1/ v prospech predmetnej zmluvy vo výške 121,98 EUR mesačne, a teda spolu bola uhradená suma 12.719,19 EUR v prospech žalovaného. Uvedená výška vyplýva z potvrdenia zamestnávateľa žalobcu 1/ zo dňa 04.10.2021. Žalovaný bol príjemcom vykonaných zrážok od 11/2012, avšak zmluvu o postúpení pohľadávok ako veriteľ uzavrel až 15.12.2014. Žalobcovia tak zastávajú názor, že postúpenie pohľadávky na žalovaného bolo neplatné. Žalobcovia si uplatňujú voči žalovanému bezdôvodné obohatenie vo výške 4.391,28 EUR s príslušenstvom (121,98 EUR x 36; t. j. 3 roky od 10/2018 do 10/2021) z dôvodu, že zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, a to náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i/, j/, k/, a z týchto dôvodov poskytnutý úver s poukazom na § 4 ods. 3 cit. zákona je potrebné

považovať za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň navrhli, aby súd vyslovil, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá ako súčasť zmluvy o úvere v bode 4.9 je neplatná. Dohoda o zrážkach zo mzdy nemôže zabezpečovať pohľadávky, ktoré vzniknú až v budúcnosti, a preto jej zakomponovanie do zmluvy nespôsobuje zamýšľané účinky. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola súčasťou úverovej (formulárovej) zmluvy bez toho, aby túto zmluvnú podmienku individuálne dojednal, žalobcovia nemohli ovplyvniť jej obsah, ani túto dohodu vylúčiť. Na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy bolo žalobcovi v 1. rade upreté základné ľudské právo vlastníť majetok a zamestnávateľom je zrážaná suma už vo výške 12.719,19 EUR od roku 2012 až do dňa podania žaloby zo mzdy v prospech žalovaného, ktorý na uvedené platby nemá žiadny zákonný nárok. Bez takého výroku súdu by žalobca v 1. rade nemal ako zásah do jeho majetku a do práva na výplatu mzdy zastaviť. Neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy súvisí aj s neprijateľnosťou zmluvných podmienok.

3. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a súčasne k žalobe žalobcovia predložili Zmluvu o úvere pôžička na bývanie zo dňa 21.5.2008, Obchodné podmienky pre úver - pôžička na bývanie účinné od 17.3.2008, Oznámenie postupcu Poštová banka a.s. o postúpení pohľadávky zo dňa 1.4.2011, výpis aktuálneho stavu úveru ku dňu 1.12.2010, výpočet RPMN na interaktívnej kalkulačke portálu finančnej osvetly a ochrany finančného spotrebiteľa MF SR zo dňa 12.10.2021, Oznámenie postupcu BOSSNUT INVESTMENT LIMITED o postúpení pohľadávky zo dňa 1.4.2011, Poslednú výzvu pred exekúciou zo dňa 19.9.2012, prvá strana Dohody o splátkovom kalendári s uznaním záväzku, Potvrdenie zamestnávateľa zo dňa 4.10.2021 o realizovaných zrážkach zo mzdy a iných príjmoch.

4. Tunajší súd uznesením zo dňa 4.11.2021 sp. zn. 1Csp/12/2021-21 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, v ktorom konštatoval, že prostredníctvom dôkazov predložených zo strany žalobcov boli dostatočne osvedčené najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a to zmluva o úvere zo dňa 21.05.2008 uzavretá medzi žalobcami a právnym predchodcom žalovaného, v ktorej v čl. 4 bod 9 je obsiahnutá dohoda o zrážkach zo mzdy a potvrdenie zamestnávateľa o realizovaných zrážkach zo mzdy zo dňa 04.10.2021. Nie je sporné, že právny predchodca žalovaného predložil dohodu o zrážkach zo mzdy zamestnávateľovi žalobcu v 1. rade, na základe ktorej boli realizované zrážky zo mzdy vo výške 12.719,19 EUR za obdobie od 11/2012 do 9/2021. Konštatoval, že vecná legitímácia vyplýva z hmotného práva a vecnú legitímáciu má teda tá zo strán, ktorej svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia). Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Práve ustanovenie § 325 ods. 1 CSP nepredpokladá len úpravu pomerov strán, ako ich definuje § 60 CSP, ale podstatne extenzívnejšie normuje úpravu pomerov bez ďalšieho. Pokiaľ § 325 ods. 2 CSP predpokladá uloženie povinnosti alebo obmedzenia strane, ide vždy o stranu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorou bude v prevažnej väčšine prípadov žalovaný vo veci samej, respektíve aj osoba, proti ktorej má v budúcnosti žaloba smerovať. Nemožno však vylúčiť ani nariadenie neodkladného opatrenia voči tretej osobe tak, ako to za pôvodnej právnej úpravy predpokladal § 76 ods. 2 O.s.p.. To platí aj pre neodkladné opatrenia po začatí konania, v rámci ktorého je už uzavretý okruh strán a prípadným neodkladným opatrením má byť uložená povinnosť alebo obmedzenie niekomu inému. Uloženie povinnosti alebo obmedzenia tretej osobe má vždy povahu súčinnosti, ktorá je nevyhnutná vo vzťahu k predmetu konania vo veci samej. Ak súd nariaďuje neodkladné opatrenie, ktoré ukladá povinnosť alebo obmedzenie tretej osobe, je túto osobu nevyhnutné považovať za stranu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. V tu prejednávanej spore neodkladným opatrením sa žalobca v 1. rade voči svojmu zamestnávateľovi domáha uloženia zákazu vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu v 1. rade v prospech žalovaného na základe dohody o zrážkach zo mzdy, a to až do právoplatného skončenia vo veci samej. Žalobca v 1. rade svojho zamestnávateľa pre účely nariadenia neodkladného opatrenia vôbec neoznačil ako žalovaného, a preto súd takémuto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevyhovel. Súd podporne poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 25Co/20/2017 zo dňa 02.05.2017, z ktorého vyplýva, že vo vzťahu k pasívnej legitímácii žalovaného 2/ odvolací súd udáva, že tento je zamestnávateľom žalobcu. Ide o subjekt, ktorý je v prípade predloženia dohody o zrážkach zo mzdy a pochybnosť žalovaného 1/ povinný vykonávať zo mzdy zrážky, a preto je pre účely konania o nariadenie neodkladného opatrenia osvedčená danosť pasívnej legitímácie žalovaného 2/. Súd zároveň konštatoval, že v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia absentuje náležité opísanie skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov a tiež skutočností, ktoré hodnoverne osvedčujú dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Súd preto dospel k záveru, že žalobcovia nedostatočne osvedčili rozhodujúce

skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov, hodnoverne neosvedčili dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

5. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca v 1. rade v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP a navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie a nariadil neodkladné opatrenie, prípadne vec vrátil súdu na nové konanie a rozhodnutie. Žalobca 1/ (ďalej len žalobca) odvolaním namietal, že súd sa dostatočne nezaoberal inštitútom neodkladného opatrenia nariadeného inej osobe ako strane sporu v predmetnej veci, čím si nevytvoril dostatočný právny základ na rozhodnutie. Poukázal na to, že prvým predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je skutočnosť, že strana podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Návrh strany na vydanie neodkladného opatrenia je pre súd určujúci, nakoľko súd rozhoduje o nariadení neodkladného opatrenia spravidla len na základe tvrdení, dôkazov a skutočností predkladaných súdu iba tou stranou, ktorá navrhuje jeho vydanie, a spravidla bez nariadenia pojednávania, bez výsluchu strán a bez toho, aby vykonal plnohodnotné dokazovanie a v značne skrátenej lehote. Žalobca zastáva názor, že opísal skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, a to v žalobe vo veci samej. Poukázal na to, že osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje iba najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Hodnoverné osvedčenie nároku musí viesť k záveru, že viera pravdepodobnosti úspešnosti strany v následnom konaní o žalobe, je v danom prípade vyššia, než pravdepodobnosť jej zamietnutia. Zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku preto nie je možné poskytnúť ochrana prostredníctvom neodkladného opatrenia. Čo sa týka potreby bezodkladnej úpravy pomerov, jej potreba spočíva v tom, že nenariadením neodkladného opatrenia zo strany súdu by vznikol priestor pre konanie, ktoré by vytvorilo nezvratný stav, prípadne pre také konanie, ktoré by viedlo k neodstrániteľným následkom. Žalobca ako už uviedol, nemá iný právny prostriedok na zastavenie vykonávania zrážok zo mzdy a nemôže tak urobiť svojvoľne ani jeho zamestnávateľ. K ďalším predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia patrí: - neodkladným opatrením možno objektívne dosiahnuť ochrana, ktorej sa strana domáha (princíp efektívnosti), - právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), - navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nezvratný stav. Žalobca zastáva názor, že súd prvej inštancie nesprávne a nedostatočne posúdil potrebu a nutnosť nariadenia neodkladného opatrenia z dôvodov, že bez nariadenia neodkladného opatrenia spočívajúcom v uloženom zákaze zrážať zrážky mzdy zamestnávateľovi, sa žalobca 1/ nemôže účinne brániť inak, pretože neexistuje iný právny prostriedok, ktorým by výkon zrážok zo mzdy zastavil, a ak bude žalobcovi naďalej vykonávaná mesačná zrážka zo mzdy do rúk žalovaného počas konania vo veci samej, žalobca nebude schopný ustáliť žalovanú sumu, ktorú žiada podľa žaloby od žalovaného vyplatiť a ktorá závisí od prijatej mesačnej zrážky zo mzdy a táto sa bude meniť dovtedy, kým zrážky nebudú zastavené. K otázke nariadenia neodkladného opatrenia inej osobe ako strane sporu žalobca poukázal na komentár k CSP, C.H.Beck 2016 strana 1094, v zmysle ktorého, ak ust. § 325 ods. 2 CSP predpokladá uloženie povinnosti alebo obmedzenia strane, ide o stranu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, kde okrem žalovaného nemožno vylúčiť ani tretiu osobu tak, ako to pôvodne predpokladal § 76 ods. 2 OSP. Aj na stránke Ministerstva spravodlivosti SR je zriadená adresa, na ktorú je možné zasielať otázky k výkladu jednotlivých ustanovení a medzi zverejnenými častými otázkami a odpoveďami sa nachádza aj odpoveď na otázku, či je možné nariadiť neodkladné opatrenie aj inej osobe ako sporovej strane. Ministerstvo uvádza, že podľa príslušných ustanovení CSP je možné neodkladné opatrenie nariadiť aj voči inej osobe, nielen voči sporovej strane. Tento názor zastáva aj žalobca. Logické opodstatnenie v uložení povinnosti zamestnávateľovi, ktorý je inou osobou ako strana sporu, žalobca 1/ nachádza v tom, že uložením neodkladného opatrenia sa dosiahne ustálenie sumy, ktorú žalovaný prijal prostredníctvom zrážok zo mzdy a ktorú môže žalobca žiadať vo veci samej od žalovaného. Zamestnávateľ neutrpi žiadnu ujmu ani škodu tým, že mu súd rozhodnutím dočasne zakáže zrážať zo mzdy žalobcu. Nariadením neodkladného opatrenia nedochádza k priamemu zásahu do práv zamestnávateľa. Žalovaný neutrpi žiadnu škodu vzhľadom na to, že ak súd mal možnosť zistiť z podanej žaloby a z dôkazov, či je žaloba opodstatnená a nárok žalobcov oprávnený, je odôvodnený predpoklad, že žalovaný bude zaviazaný k povinnosti vrátiť doteraz získané finančné prostriedky žalobcovi. Zamestnávateľ nebude mať žiadne náklady a procesné povinnosti, ak nebude stranou sporu v postavení žalovaného. Zamestnávateľ nemá žiaden právny, ani ekonomický záujem na výsledku sporu vo veci samej. Nevyplývajú mu žiadne povinnosti, ani práva z daného sporu, a ak by bol zamestnávateľ žalovanou stranou sporu, mohol by niesť povinnosť úhrady

trov konania, aj keď za tento stav nijako nezodpovedá. Zároveň by bol ako strana sporu povinný splniť aj povinnosti mu vyplývajúce z CSP počas konania.

6. Odvolací súd uznesením zo dňa 10.1.2022, sp. zn. 6CoCsp/66/2021 uznesenie tunajšieho súdu zo dňa 04.11.2021 sp. zn. 1Csp/12/2021-21 zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že sa nemožno domáhať nariadenia neodkladného opatrenia voči zamestnávateľovi dlžníka, ak nie je stranou sporu. Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku možnosti nariadiť neodkladné opatrenie voči tretej osobe, v dôsledku čoho náležite neskúmal, do akej miery je návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia dôvodný. Zároveň je uznesenie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pokiaľ ide o jeho záver, že žalobcovia nedostatočne osvedčili rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a hodnoverne neosvedčili dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana (bod 15 odôvodnenia). Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci preto bude, vychádzajúc z listinných dôkazov predložených žalobcom, skúmať, či žalobca osvedčil dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana prostredníctvom neodkladného opatrenia. Musí skúmať aspoň základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pre záver súdu, či žalobca osvedčil dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, však nestačí iba abstraktná pravdepodobnosť vyhovenia žalobe a pre záver o pravdepodobnosti úspešnosti žaloby je potrebné zaoberať sa konkrétnymi žalobcom tvrdenými dôvodmi neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej v rámci zmluvy o úvere a bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, či tieto sú spôsobilé privodiť úspech žalobcu v konaní. Dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana (určenie zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov) bude potrebné posúdiť vychádzajúc z obsahu zmluvy o úvere - pôžička na bývanie zo dňa 21.05.2008 vo vzťahu k právnej úprave účinnej ku dňu uzavretia zmluvy o úvere. V rámci osvedčenia rozhodujúcich skutočností bude úlohou súdu predbežne posúdiť aj dôvodnosť nároku ohľadne uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy, rovnako prihliadajúc na právnu úpravu účinnú v čase uzavretia tohto zabezpečovacieho inštitútu. Ďalej úlohou súdu bude skúmať, vychádzajúc z listinných dôkazov predložených žalobcom, či žalobca osvedčil skutočnosť, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a teda, že bez neodkladnej úpravy pomerov mu bude hroziť vznik škody alebo inak dochádza k porušovaniu jeho práv a oprávnených záujmov. Úlohou súdu v ďalšom konaní bude preto posudzovať splnenie zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia každú jednotlivo a následne aj vo vzájomných súvislostiach a osobitne sa teda zaoberať aj tým, či žalobca osvedčil potrebu neodkladnej úpravy pomerov strán sporu alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

11. Podľa § 327 CSP, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

14. Predpokladom nariadenia neodkladných opatrení je: 1. osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, 2. osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov strán sporu alebo osvedčenie obavy, že exekúcia bude ohrozená, t. j. osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, 3. preukázanie vzťahu navrhovaného neodkladného opatrenia k predmetu konania vo veci samej (splnenie tejto podmienky sa vyžaduje iba u neodkladných opatrení nariadených počas konania - poznámka odvolacieho súdu).

15. Všetky tieto zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne a je povinnosťou súdu dôsledne skúmať ich splnenie, každú jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré by boli potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej, ale pre jeho nariadenie musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a musí byť zrejmé, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo strany sporu ohrozené. Pred nariadením neodkladného opatrenia musí súd zvážiť, či v dôsledku neodkladného opatrenia sa nevytvorí nezvratný (nenapraviteľný) stav v právnych vzťahoch medzi stranami sporu a či zásah do práv dotknutej strany sporu je primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov; t.j. či ide o zásah primeraný.

16. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto (dočasné) opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012). Podľa právnej teórie (Števec, M. a kolektív Civilné právo procesné, Eurokódex s.r.o., Bratislava 2010, strana 309) osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Postačuje, že osvedčené skutočnosti sa mu so zreteľom na všetky okolnosti javia ako nanajvýš pravdepodobné (viď Ústavný súd SR I. ÚS 102/2005, III. ÚS 298/2008, atď.).

17. Zákonná požiadavka hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania chráneného nároku oproti potrebe (len) osvedčenia ostatných právne významných skutočností vychádza tiež z predpokladu, že dôvodnosť nároku vo veci samej je navrhovateľ spôsobilý osvedčiť jednoduchšie a hodnovernejšie ako potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo ohrozenie exekúcie. Z toho je možné vyvodiť, že súd nemôže nariadiť neodkladné opatrenie, ak sa mu na základe predbežného právneho posúdenia nárok vo veci samej javí ako nedôvodný. Hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku predpokladá jasné, určité a zrozumiteľné skutkové tvrdenia navrhovateľa, predloženie dostupných listinných dôkazov a elementárnu právnu argumentáciu, z ktorých možno vyvodiť záver o vysokej pravdepodobnosti, že chránený nárok je dôvodný a trvá. Hodnoverné osvedčenie nároku vo veci samej musí na strane súdu viesť k záveru, že miera pravdepodobnosti vyhovenia žalobe je v danom štádiu konania vyššia, než pravdepodobnosť jej zamietnutia (Civilný sporový poriadok, Komentár, Doc. JUDr. Marek Števec, PhD. a kolektív, C.H.Beck, 2016, strana 1108).

18. Súd konštatuje, že prostredníctvom listinných dôkazov predložených zo strany žalobcov, boli dostatočne osvedčené najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Ide v tejto súvislosti najmä o existenciu zmluvy o úvere zo dňa 21.5.2008, uzavretej medzi žalobcami a právnym predchodcom žalovaného, v ktorej článku 4, bod 9 je obsiahnutá dohoda o zrážkach zo mzdy a potvrdenie zamestnávateľa o realizovaných zrážkach zo mzdy adresované žalobcovi v 1. rade zo dňa 4.10.2021. Nie je sporné, že právny predchodca žalovaného, resp. žalovaný, predložil dohodu o zrážkach zo mzdy zamestnávateľovi žalobcu v 1. rade, na základe ktorej boli realizované zrážky zo mzdy vo výške 12.719,19 Eur za obdobie od 11/2012 do 9/2021.

19. Predmetný spor vznikol zo zmluvy uzavretej medzi Poštová banka, a.s. ako obchodníkom pri výkone jeho obchodnej činnosti (poskytovanie úverov) a žalobcami ako spotrebiteľmi jeho úverovej služby. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že predmetná zmluva o úvere - pôžička na bývanie zo dňa 21.5.2008 je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s § 23a ods. 1 a 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a že žalobcovia nepoužili predmet plnenia na podnikanie, rovnako, že právny predchodca žalovaného je podnikateľom a predmet konania sa týka jeho podnikateľskej činnosti. V zmluve o úvere - pôžička na bývanie zo dňa 21.5.2008 je v čl. 2 ako účel úveru uvedené: krytie finančných potrieb spojených s rekonštrukciou skolaudovaného bytu, resp. domu, spočívajúcou v dodatočných alebo ďalších úpravách a ich údržbe. Vzhľadom na skutočnosť, že

Slovenská republika je členom EÚ, je potrebné pri aplikácii vnútroštátnych právnych predpisov uplatniť eurokonformný výklad, a teda v danom prípade brať zreteľ na znenie a účel smernice Rady 87/102/EHS, z ktorej vychádza aj zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Rekonštrukcia domu je širokým, všeobecným pojmom a nemusí zákonite predstavovať, výkon prác, ktorých účelom je obnova, oprava budovy ako takej. V prípade, ak by bolo možné pod pojem rekonštrukcia subsumovať akékoľvek rekonštrukčné práce, znamenalo by to, že z režimu zákona o spotrebiteľských úveroch by boli vyňaté zmluvy, ktorých účelom je poskytnutie peňažných prostriedkov napr. na kúpu podláh v dome, výmenu obkladačiek v kúpeľni, výmenu radiátorov a podobne, čo zjavne nebolo zámerom smernice, keďže uvedené je spojené s nákupom bežného tovaru. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že výška úveru predstavovala 8.298,47 EUR, ktorá nevybočuje z rámca výšky úverov obvykle poskytovaných práve formou spotrebiteľských úverov v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. a že prima facie nejde o žiadnu hypotéku. Za stavu, že účel poskytnutia finančných prostriedkov nie je v zmluve bližšie špecifikovaný tak, aby bolo bez pochybností možné konštatovať, že finančné prostriedky majú byť použité na obnovu, údržbu, opravu budovy ako takej, je potrebné pri predmetnom ustanovení zmluvy o úvere uplatniť výklad pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka), ako to stanovuje právna úprava spotrebiteľských zmlúv obsiahnutá v Občianskom zákonníku. Keďže v danom štádiu nie je možné jednoznačne ustáliť, že zmluva bola uzatvorená za účelom predpokladaným čl. 2 ods. 1 písm. a) smernice, § 1 ods. 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, niet dôvod vyňať predmetnú zmluvu spod režimu zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

20. Súd podrobil predbežnému prieskumu predmetnú zmluvu o úvere a zistil nasledovné. Podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. j), k) zákona č. 258/2001 Z.z. platí, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a tiež priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2. S poukazom na § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. podľa ktorého, ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, sa súdu predmetný úver javí ako bezúročný a poskytnutý bez poplatkov.

21. Súd konštatuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím inštitútom záväzkového práva. Voči platiteľovi mzdy je účinná, t. j. veriteľ na základe nej nadobúda právo na výplatu zrážok okamihom, keď mu bola predložená. Výkon zrážok zo mzdy podľa dohody zmluvných strán o zrážkach zo mzdy môže pozastaviť len súd. Dohoda o zrážkach zo mzdy spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd má za to, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľských veciach je založený na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Ide o mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka bez súdnej kontroly, pričom tieto zrážky nemôže dlžník voči svojmu zamestnávateľovi nijako korigovať, ani zastaviť. Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. Uvedená podmienka je neprijateľná z dôvodu, že v rozpore s požiadavkami dobrej viery a legitímnymi záujmami spotrebiteľa spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a preto je neplatná (§ 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka). Žalobca ako jedna zo zmluvných strán pritom nemá možnosť jednostranne dosiahnuť zrušenie dohody o zrážkach zo mzdy, ani pozastavenie vykonávania zrážok zamestnávateľom, hoci zrážky zo mzdy sa vykonávajú neoprávnené. Navyše v dohode o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečená pohľadávka definovaná presne a úplne, musí označovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide, výšku zabezpečenej pohľadávky, výšku dohodnutých zrážok (čo v tomto prípade súd postráda). Za určitosť a ustálenie zabezpečenej pohľadávky z tohto pohľadu v žiadnom prípade nemožno považovať pohľadávky z úverovej zmluvy s poukazom na § 37 ods. 1 OZ. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy a jej znenie sú súčasťou zmluvného formulára zmluvy o úvere a teda jej znenie je vopred dané veriteľom bez možnosti ovplyvnenia jej obsahu dlžníkom a vôbec možnosti jej odmietnutia, a teda súd uzatvára, že má vážne pochybnosti o tom, či dlžník sa sám rozhodol slobodne a vážne uzavrieť aj takúto dohodu v rámci zmluvy o úvere (§ 37 ods. 1 OZ) a že sa nejedná o jednostranné zvýhodnenie veriteľa a obmedzenie zmluvnej voľnosti na strane dlžníka (keď primárne bolo v jeho záujme poskytnutie úveru). Súd v tomto poukazuje aj na ust. § 39 OZ a ust. § 3 ods. 1 OZ a či sa nejedná aj o konanie veriteľa v rozpore s dobrými mravmi.

22. Zo samotného zákonného ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 3, ale aj prvej vety § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa (zák. č. 250/2007 Z.z.) vyplýva priamo právny záujem žalobcov ako spotrebiteľa na určení neplatnosti zmluvnej podmienky, ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení strán v neprospech spotrebiteľa. Okrem toho naliehavý právny záujem na požadovanom určení sa javí v prejednávanej právnej veci daný, pretože rozhodnutím súdu vo veci samej sa môže odstrániť stav právnej neistoty, v ktorej sa žalobcovia nachádzajú, pretože samotným vyslovením neplatnosti predmetnej dohody môže žalobca v 1. rade vo vzťahu k svojmu zamestnávateľovi dosiahnuť, aby ďalej nevykonával zrážky z jej mzdy, keď z predložených listinných dôkazov je zrejmé, že žalovaný požiadal zamestnávateľa, aby tieto zrážky zo mzdy vykonával a tie aj vykonáva.

23. Súdna prax dospela k záveru, že predbežným opatrením môže súd uložiť platiteľovi mzdy povinnosť nevykonávať zrážky zo mzdy podľa dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi účastníkmi konania, keď dôvodom môže byť nezvyšovanie prípadného preplatku nedôvodne vykonaných zrážok. Nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa zakáže navrhovateľovi vykonávať práva z tejto dohody a platiteľovi mzdy realizovať dohodu, je dočasné opatrenie proti postihu majetku účastníka, navrhujúceho predbežné opatrenie, bez ktorého by mohol nastať ťažko zvrátiteľný alebo nenapraviteľný stav, t.j. že by sa na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy poukázali navrhovateľovi zo mzdy odporcu finančné prostriedky bezdôvodne, resp. vo vyššom rozsahu, než zákon dovoľuje (rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/505/2014 zo dňa 05.05.2014).

24. Súd pri nariadení neodkladného opatrenia posudzoval otázku potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi sporovými stranami s ohľadom na skutkové tvrdenia žalobcu. Podľa súdu žalobca osvedčil potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami, keďže listinnými dôkazmi - oznámením zamestnávateľa žalobcu o žiadosti žalovaného o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu a o vykonaní zrážky zo mzdy žalobcu a dohodou o zrážkach zo mzdy bolo osvedčené, že ku dňu podania návrhu žiadal žalovaný od zamestnávateľa žalobcu vykonávanie zrážok z jeho mzdy zamestnávateľ túto zrážku vykonal. Aby nedochádzalo k vzniku možného bezdôvodného obohatenia v prospech žalovaného na úkor žalobcu, súd považuje za potrebné tomuto zamedziť nariadením neodkladného opatrenia a žalovanému uložiť povinnosť zdržať sa uplatňovania predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Z vecného hľadiska je možné dosiahnuť bezodkladnú úpravu pomerov uložením povinnosti zamestnávateľovi žalobcu nevykonávať ďalšie zrážky z jeho mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, ktoré sú súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi sporovými stranami. Je nepochybné, že dohoda o zrážkach zo mzdy slúži ako zabezpečovací prostriedok v rámci spotrebiteľskej zmluvy, ktorej podmienky v danom prípade neboli predmetom posúdenia súdu. Ďalšie vykonávanie zrážok zo mzdy by mohlo spôsobiť na strane žalobcu ujmu v prípade, ak by bol v konaní vo veci samej úspešný. Veriteľ je vo zjavne výhodnejšom postavení, pretože môže veľmi jednoducho vymôcť aj také čiastky, ktoré sa zakladajú na nekalých zmluvných podmienkach. Ak by boli skutočne vykonané zrážky vo väčšom rozsahu, než bola oprávnená pohľadávka, žalobca ako spotrebiteľ bude nútený vyvinúť značné úsilie pre to, aby vymohol od žalovaného späť plnenie, ktoré zrejme predstavuje bezdôvodné obohatenie. Naproti tomu na strane žalovaného takáto ujma nevzniká, pretože ak bude v konaní úspešný, bude môcť pokračovať vo vykonávaní zrážok na základe uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy a prípadne domáhať sa svojej pohľadávky podaním žaloby na príslušný všeobecný súd. Z hľadiska proporcionality tak môže žalovaný takéto obmedzenie zniesť. Z predložených listín navyše vyplynulo, že zamestnávateľ skutočne vykonáva zrážky zo mzdy žalobcu v 1. rade. Rovnako súd považoval za osvedčené, že žalobcovia sa domáhajú neplatnosti právneho úkonu, na základe ktorého dochádza k vykonávaniu zrážok zo mzdy, to znamená, že žalobcovia osvedčili aspoň základné skutočnosti, ktoré umožňujú prijať záver o dôvodnosti a trvaní nároku a skutočnosť, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy žalobcov.

25. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým konanie končí.

26. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, bude sa konať ďalej vo veci samej, preto v súlade s ust. § 262 ods.1 CSP súd v ňom o nároku na náhradu trov konania nerozhodoval. S otázkou trov konania a ich náhrady sa súd vysporiada v rozhodnutí vo veci samej, prípadne v inom rozhodnutí, ktorým sa konanie skončí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rožňava, v 2 písomných vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods.1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.